

FIȘA DISCIPLINEI

Limba română contemporană (Morfologie)

Anul universitar 2025-2026

1. Date despre program

1.1. Instituția de învățământ superior	Universitatea „Babeș-Bolyai”
1.2. Facultatea	Litere
1.3. Departamentul	Limba română și lingvistică generală
1.4. Domeniul de studii	Limbă și literatură
1.5. Ciclul de studii	Licență
1.6. Programul de studii / Calificarea	Limba și literatura română / Licențiat în filologie
1.7. Forma de învățământ	Cu frecvență

2. Date despre disciplină

2.1. Denumirea disciplinei		Limba română contemporană (Morfologie)				Codul disciplinei		LLR2121	
2.2. Titularul activităților de curs				Conf. univ. dr. Daiana-Theodora CUIBUS					
2.3. Titularul activităților de seminar / curs practic				Lect. univ. dr. Cipriana-Elena ÇAVAŞ					
2.4. Anul de studiu		I	2.5. Semestrul	2	2.6. Tipul de evaluare	E	2.7. Regimul disciplinei	Conținut	DS
								Obligativitate	DO

3. Timpul total estimat (ore pe semestru al activităților didactice)

3.1. Număr de ore pe săptămână	5	din care: 3.2. curs	3	3.3. seminar / curs practic	2
3.4. Total ore din planul de învățământ	70	din care: 3.5. curs	42	3.6 seminar / curs practic	28
Distribuția fondului de timp pentru studiul individual (SI) și activități de autoinstruire (AI)					ore
Studiul după manual, suport de curs, bibliografie și notițe (AI)					25
Documentare suplimentară în bibliotecă, pe platformele electronice de specialitate și pe teren					14
Pregătire seminare/ cursuri practice / laboratoare/ proiecte, teme, referate, portofolii și eseuri					14
Tutoriat (consiliere profesională)					14
Examinări					3
Alte activități [de ex.: comunicare bidirecțională cu titularul de disciplină / tutorele]					14
3.7. Total ore studiu individual (SI) și activități de autoinstruire (AI)				84	
3.8. Total ore pe semestru				154	
3.9. Numărul de credite				6	

4. Precondiții (acolo unde este cazul)

4.1. de curriculum	Nu este cazul
4.2. de competențe	Cunoștințe elementare teoretice și practice în domeniul morfologiei: cuvântul (definiții, clasificări); morfemul (definiție, tipuri); structura morfematică (radical / rădăcină, flectiv -

Data avizării în Decanat
Numele și semnătura decanului

	desinențe și sufixe gramaticale; segmentarea morfematică); substantivul (genul și numărul substantivelor; declinarea substantivelor; cazurile substantivelor cu sau fără prepoziții/ordin de caz); adjectivul (tipurile de adjective; declinarea adjectivelor; gradele de comparație; cazul); numeralul (tipuri de numere; declinare); pronumele (tipuri); pronumele (tipurile de pronume, particularități; cazul); verbul (fel, tranzitivitate, mod, timp, diateză, număr, persoană); adverbul; interjecția; elemente de relație (prepoziții și conjuncții)
--	--

5. Condiții (acolo unde este cazul)

5.1. de desfășurare a cursului	Sală de curs dotată cu tablă, audio-CD, laptop, fotocopii, cărți
5.2. de desfășurare a seminarului/ cursului practic	Sală de curs dotată cu tablă, audio-CD, laptop, fotocopii, cărți Prezența la cursurile practice este obligatorie în proporție de 75%

6. Competențele specifice acumulate

Competențe profesionale/esențiale	<ul style="list-style-type: none"> Comunicarea eficientă, scrisă și orală, în limba română Descrierea sistemului fonetic, lexical și gramatical al limbii și utilizarea acestuia în producerea și traducerea de texte și în interacțiunea verbală Dezvoltarea capacității de însușire a cunoștințelor teoretice și practice în domeniul morfologiei limbii române – cele legate de părțile de vorbire și categoriile gramaticale ale acestora Dezvoltarea abilităților de utilizare corectă a diferitelor forme ale părților de vorbire Formarea deprinderilor și priceperilor la studenți în ceea ce privește: analiza morfologică și morfematică din cadrul limbii române contemporane; folosirea corectă a formelor gramaticale în vorbirea scrisă și orală; aplicarea activă a cunoștințelor teoretice la cursurile practice Formarea abilităților în evaluarea corectitudinii, coerenței și fluentei unui text oral sau scris de dificultate medie și corectarea abaterilor de la normele limbii moderne, inclusiv cu utilizarea de instrumente auxiliare
Competențe transversale	<ul style="list-style-type: none"> Utilizarea componentelor domeniului limbii (al morfologiei) în deplină concordanță cu etica profesională Relaționarea în echipă; comunicarea interpersonală și asumarea de roluri specifice Organizarea unui proiect individual de formare continuă; îndeplinirea obiectivelor de formare prin activități de informare, prin proiecte în echipă și prin participarea la programe instituționale de dezvoltare personală și profesională Identificarea și aplicarea noțiunilor (și a cunoștințelor) de morfologie atât la nivel teoretic, cât și la cel practic în diferite alte domenii (complementare) ale lingvisticii, precum: istoria limbii, dialectologia, onomastica etc. Utilizarea noțiunilor de morfologie în cadrul echipelor transdisciplinare în diverse alte domenii de cercetare și pe diferite paliere și compartimente științifice

7. Obiectivele disciplinei (reieșind din grila competențelor acumulate)

7.1 Obiectivul general al disciplinei	<ul style="list-style-type: none"> Cursul urmărește prezentarea următoarelor: noțiuni fundamentale de morfologie clasică și structuralistă cu aplicație la limba română contemporană; categoriile gramaticale ale limbii române; structura morfologică a părților de vorbire flexibile (radical + flectiv, tipuri de flective); părțile de vorbire (tratarea selectivă la fiecare a unor probleme mai importante și cu grad ridicat de complexitate, inclusiv a aspectelor controversate) Familiarizarea studenților cu conceptele specifice morfologiei Conștientizarea importanței disciplinei studiate și a legăturii acesteia cu alte discipline ale lingvisticii
---------------------------------------	--

<p>7.2 Obiectivele specifice</p>	<ul style="list-style-type: none"> Cursul urmărește însușirea cunoștințelor teoretice și practice legate de părțile de vorbire și categoriile gramaticale ale acestora: substantivul (genul și numărul; declinările; cazurile substantivelor cu sau fără prepoziții: cazul genitiv, cazul dativ, cazul acuzativ, cazul instrumental, cazul prepozițional); adjectivul (tipurile de adjective; declinările; gradele de comparație: gradul comparativ și gradul superlativ); numeralul (tipurile; declinarea), pronumele (tipurile; declinarea) Dezvoltarea abilităților de analiză morfologică a cuvintelor din limba română; aprofundarea și dezvoltarea competențelor lingvistice Dezvoltarea capacităților de a identifica diferite fenomene privind structura morfologică a limbii române, fapt ce duce la utilizare corectă a părților de vorbire în exprimarea scrisă și orală Aprofundarea și aplicarea noțiunilor de morfologie învățate în alte compartimente ale limbii Consolidarea principalelor noțiuni legate de substantiv (gen, număr), pronume personal și interogativ, conjugarea verbelor, verbe de mișcare
---	--

8. Conținuturi

8.1 Curs	Metode de predare	Observații
Morfologia: Definiție și accepțiuni; obiect de studiu. Tipuri de gramatici. Norma gramaticală.	Expunerea, explicația, demonstrația, exemplificarea, dialogul, dezbateră, exercițiul, analiza.	
Cuvântul: Definiție și criterii de clasificare. Criteriul formal. Clasificarea flexionară. Clasificarea formativ-structurală. Criteriul logico-semantic. Clasificarea ontologică. Clasificarea logică. Clasificarea semantică. Criteriul sintactic (funcțional). Gramatici clasice. Gramatici structuraliste. Cuvinte definite exclusiv sintactic.	Expunerea, explicația, demonstrația, exemplificarea, dialogul, dezbateră, exercițiul, analiza.	
Morfemul: Definiție și accepțiuni. Alomorfe. Criterii de clasificare a morfemelor. Analize morfematice.	Expunerea, explicația, demonstrația, exemplificarea, dialogul, dezbateră, exercițiul, analiza.	
Structura morfologică a părților de vorbire flexibile: Părți de vorbire flexibile vs. părți de vorbire neflexibile. Structura morfologică. Segmentarea morfematică. Radicalul – definiție, trăsături și tipuri. Rădăcina. Flectivul – definiție și trăsături. Criterii de clasificare. Structuri morfologice – exemple pe clase gramaticale.	Expunerea, explicația, demonstrația, exemplificarea, dialogul, dezbateră, exercițiul, analiza.	
Clase de cuvinte. Substantivul: Definiție. Contexte diagnostice. Clasificarea substantivelor. <i>Categorii gramaticale</i> : Genul. Numărul.	Expunerea, explicația, demonstrația, exemplificarea, dialogul, dezbateră, exercițiul, analiza.	
Clase de cuvinte. Substantivul. Categori gramaticale: Cazul – definire în conținut; definiție distribuțională; definiție funcțională. Structura morfologică a substantivelor.	Expunerea, explicația, demonstrația, exemplificarea, dialogul, dezbateră, exercițiul, analiza.	
Clasa articolelor: Definiție și clasificare. Articolul hotărât – hotărât propriu-zis;	Expunerea, explicația, demonstrația, exemplificarea, dialogul, dezbateră,	

posesiv (genitiv); demonstrativ (adjectival). Articolul nehotărât. Valori morfologice ale unor cuvinte care sunt și articole. Aspecte controversate. Articol sau pronume semiindependent?	exercițiul, analiza.	
Clasa adjectivelor: Definiție și clasificări. Gradele de comparație. Articulația. Clase de flexiune ale adjectivelor. Acordul adjectivului cu regentul nominal. Locuțiunile adjectivale. Structura morfologică a adjectivelor.	Expunerea, explicația, demonstrația, exemplificarea, dialogul, dezbaterea, exercițiul, analiza.	
Clasa pronumelor: Definiție și clasificări. Categoriile gramaticale ale pronumelui. Pronumele personale. Pronumele de politețe. Pronumele reflexive. Pronumele posesive. Pronumele demonstrative. Pronumele relative. Pronumele interogative. Pronumele negativ. Adjectivul pronominal de întărire.	Expunerea, explicația, demonstrația, exemplificarea, dialogul, dezbaterea, exercițiul, analiza.	
Clasa verbului: Definiție. Comentarii. Clasificări. Clase lexico-gramaticale. Clase flexionare.	Expunerea, explicația, demonstrația, exemplificarea, dialogul, dezbaterea, exercițiul, analiza.	
Clasa verbului: Modul. Timpul. Persoana. Numărul. Diateza. Puncte de vedere și comentarii. Locuțiunile verbale. Structura morfologică a verbelor.	Expunerea, explicația, demonstrația, exemplificarea, dialogul, dezbaterea, exercițiul, analiza.	
Clasa adverbului. Clasa interjecției: <i>Adverbul</i> . Definirea și clasificarea adverbilor (formă, intonație, flexiune). Variante formale ale adverbilor. Gradele de comparație ale adverbilor. Locuțiunile adverbiale. <i>Interjecția</i> . Definiție și clasificare.	Expunerea, explicația, demonstrația, exemplificarea, dialogul, dezbaterea, exercițiul, analiza.	
Clasa numeralului: Definiție și clasificări. Tipuri de numere: cardinale (propriu-zis, colectiv, fracționar, distributiv, adverbial, multiplicativ), ordinale (propriu-zis, adverbial). Categorie gramaticală și valori morfologice. Numere vs. alte părți de vorbire.	Expunerea, explicația, demonstrația, exemplificarea, dialogul, dezbaterea, exercițiul, analiza.	
Clasa prepozițiilor. Clasa conjuncțiilor – Conectivitate: <i>Prepoziția</i> . Definiție și clasificări. Construcții prepoziționale echivalente cu forme cazuale. Prepoziții eliptice. Prepoziții compuse și locuțiuni prepoziționale. <i>Conjunția</i> . Definiție și clasificare. Conjunții și locuțiuni conjuncționale coordonatoare. Conjunții și locuțiuni conjuncționale subordonatoare. Aspecte controversate. Conjunții și locuțiuni conjuncționale „perechi”. Locuțiuni conjuncționale.	Expunerea, explicația, demonstrația, exemplificarea, dialogul, dezbaterea, exercițiul, analiza.	

Bibliografie

***: *GALR*, vol. I. Cuvântul, Ed. Academiei, 2005.

***: *Dicționar ortografic, ortoepic și morfologic al limbii române*, București, Editura Univers Enciclopedic, 2021.

***: *Dicționar de termeni gramaticali și concepte lingvistice conexe*, București, Editura Univers Enciclopedic, 2023.

DIMITRIU, Corneliu: *Gramatica limbii române explicată*, Iași, 1994.

DRAȘOVEANU, D.D.: *Teze și antiteze în sintaxa limbii române*, Cluj-Napoca, Ed. Clusium, 1997.

IORDAN, Iorgu - GUȚU ROMALO, Valeria - NICULESCU, Alexandru: *Structura morfologică a limbii române contemporane*, București, 1967.

IORDAN, Iorgu - ROBU, Vladimir: *Limba română contemporană*, cap. *Morfologia*, București, 1978.

IRIMIA, Dumitru: *Structura gramaticală a limbii române. Verbul*, Iași, 1976; *Numele și pronumele. Adverbul*, Iași, 1987.

NEAMȚU, G.G.: *Teoria și practica analizei gramaticale*, Cluj-Napoca, Ed. Excelsior, 1999.

8.2 Seminar / curs practic	Metode de predare	Observații
Cuvântul. Morfemul.	Explicația, demonstrația, dialogul exemplificarea, exercițiul, analiza.	
Structuri morfematice.	Explicația, demonstrația, dialogul exemplificarea, exercițiul, analiza.	
Substantivul.	Explicația, demonstrația, dialogul exemplificarea, exercițiul, analiza.	
Pronumele.	Explicația, demonstrația, dialogul exemplificarea, exercițiul, analiza.	
Adjectivul.	Explicația, demonstrația, dialogul exemplificarea, exercițiul, analiza.	
Numeralul.	Explicația, demonstrația, dialogul exemplificarea, exercițiul, analiza.	
Verbul.	Explicația, demonstrația, dialogul exemplificarea, exercițiul, analiza.	
Adverbul. Interjecția.	Explicația, demonstrația, dialogul exemplificarea, exercițiul, analiza.	
Prepoziții și conjuncții.	Explicația, demonstrația, dialogul exemplificarea, exercițiul, analiza.	
Analize morfologice complexe.	Explicația, demonstrația, dialogul exemplificarea, exercițiul, analiza.	
Analize morfologice complexe.	Explicația, demonstrația, dialogul exemplificarea, exercițiul, analiza.	
Analize morfologice complexe.	Explicația, demonstrația, dialogul exemplificarea, exercițiul, analiza.	
Analize morfologice complexe.	Explicația, demonstrația, dialogul exemplificarea, exercițiul, analiza.	
Analize morfematice.	Explicația, demonstrația, dialogul exemplificarea, exercițiul, analiza.	

Bibliografie

***: *Dicționar ortografic, ortoepic și morfologic al limbii române*, București, Editura Univers Enciclopedic, 2021.

DRAȘOVEANU, D.D.: *Teze și antiteze în sintaxa limbii române*, Cluj-Napoca, Ed. Clusium, 1997.

IORDAN, Iorgu - GUȚU ROMALO, Valeria - NICULESCU, Alexandru: *Structura morfologică a limbii române contemporane*, București, 1967.

NEAMȚU, G.G.: *Teoria și practica analizei gramaticale*, Cluj-Napoca, Ed. Excelsior, 1999.

9. Coroborarea conținuturilor disciplinei cu așteptările reprezentanților comunității epistemice, asociațiilor profesionale și angajatori reprezentativi din domeniul aferent programului

Data avizării în Decanat
Numele și semnătura decanului

- Conținutul disciplinei este în concordanță cu ceea ce se predă în alte centre universitare din țară și în străinătate, ca de exemplu: Universitatea din București, Universitatea „Al. I. Cuza” Iași etc.
- La finalizarea studiilor, absolvenții vor fi licențiați în 2 limbi: română și una din limbile pe care și-o vor alege din oferta educațională a facultății.
- Absolvenții secției de limbă și literatură română pot deveni profesori sau pot să lucreze în diferite domenii, ca de pildă: diplomație, companii aeriene, birouri de traduceri, la radio și tv, edituri etc.

10. Evaluare

Tip activitate	10.1 Criterii de evaluare	10.2 Metode de evaluare	10.3 Pondere din nota finală
10.4 Curs	Corectitudine în însușirea cunoștințelor teoretice și practice legate de categoriile lexico-gramaticale (părțile de vorbire) din limba română Corectitudine în însușirea cunoștințelor teoretice și practice legate de structura morfematică a cuvintelor limbii române Înțelegerea importanței disciplinei studiate și a legăturii acesteia cu alte discipline de specialitate	Examen scris, cu 3 componente: - <i>teorie</i> : 2/3 din nota finală - <i>analiză</i> morfologică și morfematică: 1/3 din nota finală - <i>test de limbă corectă</i> : eliminatoriu (max. 15 greșeli admise, din care 4 nu se penalizează, iar restul se penalizează cu câte 0.50 din nota finală)	90%
10.5 Seminar / curs practic	Însușirea cunoștințelor de morfologie / morfematică Corectitudinea în identificarea fenomenelor morfologice Aspecte de atitudine: conștiinciozitate, studiul individual și în grup	Realizarea temelor pe parcursul semestrului Prezența la seminar este obligatorie în proporție de 75%	10%
10.6 Standard minim de performanță			
<ul style="list-style-type: none"> • gradul de asimilare a limbajului de specialitate • însușirea corectă a noțiunilor teoretice de morfologie și aplicarea acestora în limba română contemporană, prin analize morfologice complexe • însușirea corectă a noțiunilor teoretice de structură morfematică, cunoașterea structurii morfematice a cuvintelor 			

11. Etichete ODD (Obiective de Dezvoltare Durabilă / Sustainable Development Goals)

	Eticheta generală pentru Dezvoltare durabilă
	Garantarea unei educații de calitate și promovarea oportunităților de învățare de-a lungul vieții

Data completării:
22.01.2025

Numele și semnătura titularului de curs

Daiana-Theodora CUIBUS

Semnătura titularului de seminar/
curs practic

Cipriana-Elena CAVAȘ

Data avizării în Departament:
22.01.2025

Numele și semnătura directorului de departament

Daiana-Theodora CUIBUS

Data avizării în Decanat
Numele și semnătura decanului